

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 28 lutego 2022 r.

PS.I.431.64.2021.AK

**Pani
Jolanta Barska
Dyrektor Powiatowego
Centrum Pomocy Rodzinie
w Prudniku
ul. Kościuszki 55a
48-200 Prudnik**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach od 29.11.2021 r. do 30.11.2021 r. przeprowadzono, w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku kontrolę kompleksową w zakresie realizacji zadań powiatu wynikających z ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej i zgodności zatrudnienia pracowników z wymaganymi kwalifikacjami. Wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole.

Pozytywnie z nieprawidłowościami ocenia się działalność Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku, w kontrolowanym zakresie.

Na podstawie kontroli pozytywnie oceniono warunki lokalowe Centrum, dostępność jednostki dla osób z niepełnosprawnością oraz poziom i zakres informacji o prowadzonej działalności i oferowanych formach wsparcia, udostępnianych na stronie internetowej jednostki i portalu społecznościowym facebook.

Nie wnosi się uwag do treści regulaminu organizacyjnego jednostki.

Pozytywnie oceniono kwalifikacje Dyrektora i Zastępcy Dyrektora Centrum oraz pracownika socjalnego.

Ustalono zgodność wynagrodzeń pracownika socjalnego z wymogami określonymi w rozporządzeniu w sprawie minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej.

W ramach realizacji zadań powiatu, określonych w art. 19 i 20 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz.U z 2021, poz. 2268 ze zm.)¹, **pozytywnie oceniono działalność Centrum w zakresie:**

- prowadzenia specjalistycznego poradnictwa, w szczególności w odniesieniu do oferty pomocy świadczonej przez Centrum;
- prowadzenia mieszkania chronionego, w tym w szczególności poziomu warunków bytowych i świadczonych usług;
- pozyskania i wykorzystania środków unijnych w celu zabezpieczenia usługi i infrastruktury w ramach mieszkania chronionego;
- działalności Ośrodka Interwencji Kryzysowej zabezpieczającego interwencję kryzysową w powiecie, w tym: jego dostępność i poziom oferowanego wsparcia;
- udzielania informacji o prawach i uprawnieniach;
- doradztwa metodycznego dla kierowników i pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu;
- rozeznania potrzeb powiatu prudnickiego w zakresie pomocy społecznej;
- podejmowania innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizację programów osłonowych.

W trakcie kontroli ustalono, że w ramach realizacji zadań własnych powiatu, Centrum – w okresie objętym kontrolą nie realizowano następujących zadań:

- 1) pomoc w integracji ze środowiskiem osób mających trudności w przystosowaniu się do życia, młodzieży opuszczającej domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, mających braki w przystosowaniu się;
- 2) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, mających trudności w integracji ze środowiskiem;

¹ Zwana dalej: ustawą

- 3) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie oraz na kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domy pomocy społecznej dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie, domy dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży oraz schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze,
z uwagi na brak potrzeb.

W ramach zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat, na podstawie art. 20 ustawy Centrum nie realizowało następujących zadań:

- 1) pomoc cudzoziemcom, którzy uzyskali w Rzeczypospolitej Polskiej status uchodźcy, ochronę uzupełniającą lub zezwolenie na pobyt czasowy udzielone w związku z okolicznością, o której mowa w art. 159 ust. 1 pkt 1 lit. c lub d ustawy z dnia 12 grudnia 2013 r. o cudzoziemcach, w zakresie indywidualnego programu integracji, oraz opłacanie za te osoby składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych;
- 2) prowadzenie i rozwój infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 3) realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia;
- 4) udzielanie cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a, pomocy w zakresie interwencji kryzysowej,

z uwagi na brak potrzeb.

Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości.

Na podstawie ustaleń kontroli stwierdzono:

- 1) uchybienie dotyczące: wadliwej podstawy prawnej w wydanych decyzjach, co stanowi naruszenie art. 107 § 1 pkt 4 k.p.a.;
- 2) nieprawidłowości w zakresie:
 - a) postanowień § 1 uchwały nr VI/24/99 Rady Powiatu Prudnickiego z dnia 26 lutego 1999 r. w sprawie utworzenia Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku i uchwalenia statutu Powiatowego Centrum Pomocy

- Rodzinie w Prudniku - stanowiących naruszenie art. 33b ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym;
- b) zapisów w § 1 ust. 2 statutu Centrum, stanowiących naruszenie art. 9 ust. 1 ustawy o samorządzie powiatowym - w zakresie kompetencji nadzorczych organów powiatu;
 - c) zapisów w § 3 ust. 4 statutu Centrum, stanowiących naruszenie art. 19 i 20 ustawy oraz zasad określonych w art. 11 ust. 2 ustawy o finansach publicznych;
 - d) podjęcia przez Radę Powiatu w Prudniku uchwały nr IX/93/2019 z dnia z dnia 27 listopada 2017 r z dnia 26 kwietnia 2019 r. w sprawie ustalenia szczegółowych zasad ponoszenia odpłatności za pobyt w mieszkaniach chronionych utworzonym przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Prudniku - z naruszeniem art. 97 ust. 1 i 5 ustawy;
 - e) wydanie upoważnienia przez Starostę Prudnickiego - Dyrektor Centrum - z naruszeniem art. 112 ust. 5 ustawy;
 - f) niespełnienia przez „Powiatową Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027” wszystkich wymogów określonych w art. 16b ust. 2 ustawy - z uwagi na brak wskaźników realizacji działań;
 - g) braku wniosków końcowych w ocenie zasobów pomocy społecznej za rok 2020, sporządzonej przez Centrum i przyjętej uchwałą nr XLI/328/2021 Rady Powiatu w Prudniku z dnia 30 kwietnia 2021 r., co stanowi naruszenie art. 19 pkt 18 ustawy;
 - h) nieterminowego sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego, co stanowi naruszenie art. 19 pkt 17 ustawy;
 - i) przekroczenia kompetencji organu, z uwagi na odmienne, niż w decyzji kierującej, rozstrzygnięcie w zakresie okresu pobytu w domu pomocy społecznej, co stanowi naruszenie art. 19 pkt 10 w związku z art. 59 ust. 1 i 2 ustawy;
 - j) nie poinformowania strony o niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, co stanowi naruszenie art. 59 ust. 3 ustawy, a także zasad określonych art. 8 k.p.a. w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 12 i 35 k.p.a.;

- k) bezczynności organu w postępowaniu o umieszczenie w domu pomocy społecznej, co stanowi naruszenie zasad określonych w art. 8 k.p.a. w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 12 i 35 k.p.a.;
- l) uzasadniania faktycznego decyzji: o umieszczeniu w domu pomocy społecznej oraz przyznającej prawo do mieszkania chronionego z naruszeniem art. 107 § 3 k.p.a.;
- m) wskazania w rozstrzygnięciu decyzji przyznającej prawo do mieszkania chronionego numeru PESEL strony, co stanowi naruszenie zasad określonych w art. 107 § 1 pkt 4 oraz art. 5 ust. 1 lit. c Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) w związku z art. 107 § 1 pkt 3 k.p.a.;
- n) uzasadnienia prawnego decyzji przyznającej prawo do mieszkania chronionego z naruszeniem 107 § 1 pkt 6 k.p.a.;
- o) zwolnienie osoby, o której mowa w art. 140 ust. 1 i 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej i posiadającej dochód przekraczający kryterium dochodowe, z opłaty za pobyt w mieszkaniu chronionym, co stanowi jednocześnie naruszenie art. 88 ust. 8, art. 97 ust. 1 oraz art. 90 ust. 3 ustawy.

Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości: niedostateczna znajomość przepisów: ustawy o pomocy społecznej, ustawy o samorządzie powiatowym, przepisów o ochronie danych osobowych oraz k.p.a.

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: stwierdzone uchybienie i nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i wagę nie stanowią podstawy do negatywnej oceny jednostki. Nie generują również skutków o charakterze finansowym, niemniej wpływają na realizację zadań określonych dla powiatu w ustawie.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

- członkowie Rady Powiatu w Prudniku, w zakresie przyjętych uchwał;
- Starosta Prudnicki w zakresie wydanego Dyrektorowi Centrum upoważnienia;

- Dyrektor Centrum w zakresie nadzoru nad realizowanymi przez jednostkę zadaniami pomocy społecznej.

Mając na uwadze odpowiedzialność za nieprawidłowości dotyczące: uchwał Rady Powiatu Prudnickiego oraz wydanego Dyrektorem Centrum upoważnienia, odstępuje się od formułowania zaleceń pokontrolnych Dyrektorowi Centrum w powyższym zakresie. Zawiadomienie w tym przedmiocie zostanie przekazane organowi założycielskiemu jednostki kontrolowanej zgodnie z art. 128 ust. 6 ustawy.

W związku z powyższym, na podstawie art. 128 ust. 1 ustawy,

zalecam:

- 1) podjęcie działań w celu dostosowania Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2017-2027” do wymogów określonych w art. 16b ust. 2 ustawy;**
- 2) sporządzanie oceny zasobów pomocy społecznej z uwzględnieniem wniosków końcowych;**
- 3) rzetelne sporządzanie sprawozdawczości oraz przekazywanie jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;**
- 4) wydawanie decyzji o umieszczeniu w domu pomocy społecznej zgodnie z kompetencją organu określoną dla powiatu w art. 19 pkt 10 w związku z art. 59 ust. 2 ustawy;**
- 5) informowanie stron o niemożności umieszczenia w domu pomocy społecznej z powodu braku wolnych miejsc, zgodnie z art. 59 ust. 3 ustawy, a także zasadami określonymi w art. 59 ust. 3 ustawy, art. 8 k.p.a. w związku z art. 2 Konstytucji RP oraz art. 12 i 35 k.p.a.;**
- 6) prowadzenie postępowań o umieszczenie w domu pomocy społecznej, zgodnie z zasadami określonymi w art. 8 k.p.a. w związku z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz art. 12 i 35 k.p.a.;**
- 7) redagowanie decyzji administracyjnych przyznających prawo do mieszkania chronionego z uwzględnieniem przepisów Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych);**

- 8) **ustalanie opłat za pobyt w mieszkaniu chronionym zgodnie z art. 97 ust. 1 ustawy;**
- 9) **redagowanie podstawy prawnej, uzasadniania faktycznego i prawnego wydanych decyzji zgodnie z wymogami k.p.a.**

Pouczenie

1. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia.
2. Wojewoda ustosunkowuje się do zastrzeżeń w terminie 14 dni od dnia ich doręczenia.
3. W przypadku nieuwzględnienia przez wojewodę zastrzeżeń jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni obowiązana jest do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków. Informację o sposobie wykonania zalecenia należy przesłać do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, na adres: ul. Piastowska 14, 45-082 Opole.
4. Jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka w terminie 30 dni jest obowiązana do powiadomienia wojewody o realizacji zaleceń, uwag i wniosków, mając na uwadze zmiany wynikające z uwzględnionych przez wojewodę zastrzeżeń.
5. W przypadku stwierdzenia istotnych uchybień w działalności jednostki organizacyjnej pomocy społecznej albo kontrolowanej jednostki wojewoda, niezależnie od przysługujących mu innych środków, zawiadamia o stwierdzonych uchybieniach organ założycielski tych jednostek lub organ zlecający kontrolowanej jednostce realizację zadania z zakresu pomocy społecznej.

Z up. Wojewody Opolskiego

**Beata Jabłońska
Zastępca Dyrektora
Wydział Polityki Społecznej**